

HEFFEN EN HIJSEN BKL in Nuenen maakt hightech-werktuigen

Zorgvuldigheid in de cleanroom

Een chipmachine van 35 miljoen euro oppakken en draaien moet heel voorzichtig gebeuren. Het nieuw gehuisveste BKL Engineering maakt er de werktuigen voor.

door **Harrie Verrijt**
e-mail: h.verrijt@ed.nl

In de werkplaats van BKL Engineering staat twaalf ton staal in de vorm van een module van een EUV-chipmachine van ASML. „Met het zwaartepunt op dezelfde plek als in de echte machine”, zegt directeur John de Smit. „We gebruiken de dummy om onze hefwerktuigen te testen en om mensen die ze bedienen op te leiden. Zo'n machine van 35 miljoen euro moet veilig en zeer zorgvuldig worden behandeld. Dat moet met werktuigen die dat aankunnen en door mensen die hierin geoefend zijn. Dat is nu net waar ons bedrijf in gespecialiseerd is.”

De Smit heeft onlangs het stokje als topman van het familiebedrijf overgenomen van Albert van Bakel. Hij maakt een mooie start in een gloednieuw pand aan de Collse Heide in Nuenen. Van Bakel (59), een neef van Jos van Bakel die het bedrijf in 1983 startte, vindt het nu de juiste tijd om te verhuizen. „Toen ik in 1998 kwam, maakten we met twintig man drie miljoen gulden omzet in de machinebouw. Sindsdien hebben we ons gespecialiseerd in hef- en hijswerktuigen en nu zijn we met vijftig man en hebben een omzet van tien miljoen euro. Met de nieuwe huisvesting, met 2000

Albert van Bakel (l) en John de Smit bij een hefwerktuig voor chipmachines van ASML. Op de achtergrond is de grote stalen dummy van een dergelijke machine te zien, waarmee wordt geoefend. foto René Manders

vierkante meter werkplaats en 1000 vierkante meter aan kantoorruimte gaan we een nieuwe fase in. We willen onze producten behalve aan bedrijven als ASML en FEI nu ook gaan slijten aan bijvoorbeeld DAF, Defensie, de luchtvaartindustrie en andere hightech-bedrijven, ook in het buitenland. Ik blijf als aandeelhouder betrokken, maar het is beter dat de nieuwe generatie dit doet.”

John de Smit, al enkele jaren technisch directeur bij het bedrijf, ziet die uitdaging wel zitten. „Met ASML en FEI hebben we geweldige referenties. Die chipmachines moeten niet alleen zorgvuldig behandeld worden, maar ook op een

bijzondere manier. Ze moeten op zijn kop worden vervoerd en daarvoor heeft ons hefsysteem een uitgekend omkeermecanisme. Als je dat kunt, dan wekt dat vertrouwen bij nieuwe klanten.”

Van de vijftig werknemers werkt de helft op de ontwikkelafdeling. „Het ontwerp van onze hef- en hijswerktuigen is heel belangrijk, dat waarborgt veiligheid en goede werking. Wij zitten vanaf het begin met ontwerpers van hightechmachines aan tafel. Wij moeten zelf ideeën aandragen en uitwerken om die machines, ook in de cleanroom, aan te pakken.” BKL laat de onderdelen door bedrijven, vaak uit de regio,

maken en deze worden in eigen huis in elkaar gezet. „Wat wij verkopen, willen we in huis hebben, voor het naar de klant gaat. Klanten leggen hun risico's in onze handen en dat vertrouwen kunnen we alleen waarmaken door onze producten aan onder andere de strenge inspectienorm Iso 17020 bloot te stellen. Wij kunnen het ontwerpen, produceren en keuren in eigen hand houden. Maar dat kan alleen als we heel streng zijn voor onszelf. Als er onverhoopt toch wat gebeurt en we komen voor het hekje bij de rechter, dan moeten we zonder twijfel aan onze integriteit ons verhaal kunnen doen.”

AMSTELVEEN

Minder vertrouwen van 'ouderen' in bank

De Nederlandse banken zijn er nog niet in geslaagd het vertrouwen van hun klanten terug te winnen na het uitbreken van de financiële crisis. Vooral bij de ouderen (45 tot 70 jaar) is het vertrouwen afgelopen jaar afgenomen. Dat komt voornamelijk door storingen met internetbankieren en onaangekondigde tariefswijzigingen. Dat blijkt uit onderzoek van adviesbureau KPMG. Driekwart van de ruim 500 ondervraagden zegt niets te merken van alle inspanningen van banken om het vertrouwen van klanten te verbeteren. Bij slechts zeven procent van de consumenten nam het vertrouwen toe; bij bijna twintig procent daalde het.

YOKOHAMA

Nissan verwacht fors lage winst

De Japanse autofabrikant Nissan Motor verwacht dat de nettowinst dit lopende gebroken boekjaar uitkomt op 320 miljard yen (3,1 miljard euro, een vijfde lager dan voorspeld. De Chinese verkoop van Nissan is in de afgelopen maanden bijna gehalveerd door de eilandenzuize tussen China en Japan, waardoor veel Chinezen Japanse producten boycotten. Verder speelt de crisis in Europa en de dure yen een rol.

LONDEN

Productie van Britse industrie omlaag

De productie in de Britse industrie is in september met 1,7 procent gedaald op maand basis. Economen rekenen op een productiekrimp van 0,6 procent. In augustus was nog sprake van een achteruitgang met 0,5 procent. De productiekrimp komt voor rekening van de mijnbouw- en energiesector. Exclussief die sectoren was juist een productiegroei te zien van 0,1 procent.